

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.III.45.123/2025/5.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin a tanács elnöke

Dr. Bérces Nóra előadó bíró

Dr. Kovács András bíró

Dr. Magyarfalvi Katalin bíró

Dr. Varga Eszter bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: felperesi képviselő
(felperesi képviselő címe.;
ügyintéző: dr. Gönczi Tamás kamarai jogtanácsos)

Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(alperes címe)

Az alperes képviselője: dr. Molnár Ildikó kamarai jogtanácsos
(alperes címe)

A per tárgya: táppénzellátás iránti kérelmet részben elutasító közigazgatási határozat
felülvizsgálatára irányuló közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: az alperes

Az eljáró bíróság neve és a felülvizsgálattal támadott jogerős határozat száma: a Miskolci
Törvényszék 103.K.700.169/2025/10. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Miskolci Törvényszék 103.K.700.169/2025/10. számú ítéletét hatályában
fenntartja.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló tényállás

[1] A ...-vel munkaviszonyban álló, egyenlőtlen munkaidő-beosztásban foglalkoztatott felperes 2024. november 6-tól november 11-ig keresőképtelen volt. A ... Társadalombiztosítási Kifizetőhely (a továbbiakban: kifizetőhely) a 2024. december 9-én kelt határozatával a felperes táppénzellátását a 2024. november 7-től november 11-ig terjedő időszakra megállapította, a 2024. november 6. napjára vonatkozó táppénzellátás iránti kérelmét elutasította. A határozat indokolása szerint a felperest a kezelőorvosa 2024. november 6-án vette táppénzes állományba, ezen a napon azonban a foglalkoztató által kiadott vezénylés szerint nem kellett személyesen munkát végeznie, mert pihenőnapja volt. A kifizetőhelyre kötelező, a ... központi szerve (a továbbiakban: Központ) által kiadott tájékoztató (a továbbiakban: tájékoztató) előírása szerint a keresőképtelenség egyfelől orvosszakmai, másfelelő jogi kategória, amely kizárólag abban az esetben áll fenn, ha a biztosítottnak a keresőképesége esetén fennállna a munkavégzési kötelezettsége. Ennek hiányában táppénz megállapítására nem kerülhet sor még akkor sem, ha a biztosított részére az orvosa kiállította a keresőképtelenségi igazolást.

A felperes keresete és az alperes védirata

[2] A felperes keresetében a kifizetőhely határozatának megváltoztatását kérte. Álláspontja szerint a táppénzre való jogosultság főszabályát a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) 46. § (1) bekezdése, valamint 47. § (1) bekezdése tartalmazza, amely alóli kivételeket az Ebtv. 47. § (2) bekezdésének a)-f) pontjaiban szereplő taxatív felsorolás rögzíti. A jogalkotó az Ebtv. 47. § (2) bekezdésének kivételszabályai közül 2023. július 1. napjától kivette azt az esetet, amely szerint nem jár táppénz a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amely alatt munkavégzési kötelezettség hiányában keresetvesztéség nincs, ezért szükségtelen annak vizsgálata, hogy volt-e az adott napon munkavégzési kötelezettsége. Hivatkozott arra is, hogy a tájékoztató nem minősül jogszabálynak, a törvény szövegét a tájékoztatóban szereplő tartalom nem ronthatja le.

[3] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény végrehajtásáról szóló 217/1997. (XI. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ebtv.vhr.) 40. § (1) bekezdésére, amelynek értelmében a társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező foglalkoztatók a táppénz megállapításánál, kifizetésénél, elszámolásánál, az ezzel kapcsolatos nyomtatványok és nyilvántartások vezetésénél a tájékoztató szerint kötelesek eljárni. A tájékoztató – például is alátámasztott – részletes iránymutatása szerint a táppénz a biztosítottat a következő munkanaptól illeti meg, ha a keresőképtelenség első napja pihenőnapra esik.

A bíróság ítélete

[4] A bíróság a kifizetőhely határozatát – az Ebtv. 46. § (1) bekezdése és 47. § (1)-(2) bekezdése alkalmazásával – megsemmisítette és a kifizetőhelyet új eljárás lefolytatására kötelezte, előírva, hogy a táppénz iránti kérelmet újra el kell bírálania azzal, hogy a felperes 2024. november 6. napjára is jogosult táppénzre.

[5] A bíróság – az egyéb eljárási kérdések tisztázását követően – a per érdemét tekintve annak tulajdonított jelentőséget, hogy a felperes 2024. november 6-tól 2024. november 11-ig az orvos által igazoltan keresőképtelen állományban volt. Az Ebtv. 46. § (1) bekezdése szerint a keresőképtelenség tartamára jár a táppénz; az Ebtv. 47. § (1) bekezdése pedig egyértelműen meghatározza, hogy a táppénz minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is. Ez alól csak a 47. § (2) bekezdésében foglaltak képeznek kivételt, amelyek közül egyik eset sem állt fenn jelen ügyben. Ebből adódóan a törvény rendelkezései szerint a felperest 2024. november 6. napjára is megilleti a táppénz.

[6] A bíróság kiemelte, hogy a jogszabályok egyértelműen rögzítik a táppénzre való jogosultság feltételeit, annak időtartamát és azokat az eseteket is, amikor nem jár táppénz. A tájékoztató tartalma ellentétes a jogszabályi rendelkezésekkel, ezért az nem lehet irányadó, mivel nem eredményezhet olyan helyzetet, hogy a törvényi rendelkezésekkel szembemenő döntés szülessen. A tájékoztatóban szereplő, az alperes által hivatkozott példa a 2023. július 1. napja előtti rendelkezésnek felelt meg, amelynek a tartalma módosult, így a példa a 2023. július 1. napjától hatályos Ebtv. 47. § (2) bekezdését figyelembe véve már nem lehet irányadó.

A felülvizsgálati kérelem

[7] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az ügyben eljáró bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítását, valamint a felperes perköltségben (jogtanácsosi munkadíjban) történő marasztalását kérte.

[8] A befogadhatóság körében az alperes a közigazgatási eljárásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 118. § (1) bekezdés a) pont aa), ab) és ad) alpontjaira hivatkozva látta szükségesnek a Kúria eljárását.

[9] Az alperes jogszabálysértésként az Alaptörvény 28. cikkét, XXVIII. cikk (1) bekezdését, az Ebtv. 44. § a) pontját, 46. § (1) és (2) bekezdését, 47. § (1)-(2) bekezdését jelölte meg.

[10] Az alperes a felülvizsgálati kérelem érdemi indokolásában kiemelte, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztásban foglalkoztatott felperes 2024. november 1-től 2024. november 30-ig szóló munkaidő beosztása szerint 2024. november 6-a pihenőnapnak minősült. Az Ebtv. 43. §-ában rögzített táppénzre jogosultsági szabály, a 44. § a) pontja szerinti keresőképtelenségi definíció, a 47. § (1) bekezdésében meghatározott rendelkezés, valamint a 47. § (2) bekezdés a) és b) pontjában meghatározott kivételek – az Ebtv.vhr. 40. § (1) bekezdésében hivatkozott, a kifizetőhelyek részére 2024. szeptember 17. napján közzétett tájékoztató Táppénz fejezetének 5.1.2. pontjában adott példát is figyelembe véve – nem jogosították a felperest 2024. november 6. napjára táppénzellátásra.

[11] Amint arra a tájékoztató Táppénz fejezete 5.1.2. pontja is utal, a keresőképtelenség orvos-szakmai kategória, de egyben egy jogi fogalom is. Keresőképtelenség „jogilag” kizárólag abban az esetben áll fenn, ha a biztosítottnak a keresőképtelensége esetén fennállna a munkavégzési kötelezettsége. Ennek hiányában táppénz megállapítására nem kerülhet sor akkor sem, ha a biztosított részére orvosa kiállította a keresőképtelenségi igazolást.

[12] A jogerős ítélet a tájékoztatóban felhozott példát nem ítélte meg kellően. E példa szerint a biztosított 2023. március 4-től március 10-ig volt az orvosi igazolás értelmében keresőképtelen, 2023. március 4-én és március 5-én (szombat-vasárnap) a heti pihenőnapját töltötte, munkavégzési kötelezettsége nem volt, ezért – attól függetlenül, hogy az orvosa az igazolást szombatra és vasárnapra is kiállította – „jogilag” csak 2023. március 6-tól volt keresőképtelennek tekinthető, így táppénzre is csak 2023. március 6-tól volt jogosult. Ezen körülmények kizárólag a táppénzre való jogosultság megállapításakor vizsgálándók, a további – folyamatos keresőképtelenséget igazoló – orvosi igazolások benyújtásakor már nem, mivel ez esetben érvényesül az a szabály, hogy a táppénz minden naptári napra jár (ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is). Bár a 2024. szeptember 17. napjától 2025. április 14. napjáig hatályos – azaz a felperes táppénzigényének elbírálásakor irányadó – tájékoztatóban szerepeltetett példa valóban 2023. március 4. napján indult keresőképtelenséget említ, azonban az ezt követően kiadott tájékoztatók már ugyanazon esetet egy 2025. március 4. napjával indult keresőképtelenséggel szerepeltetik, az Ebtv. 47. § (2) bekezdésének 2025. (helyesen: 2023.) július 1. napjától hatályos szövegének figyelembevétele mellett.

[13] Az alperes előadta, hogy az Ebtv. 47. § (2) bekezdés a) pontjában szereplő kizáró feltételek („nem jár szabályok”) azért kerültek hatályon kívül helyezésre, mert a munkavégzési kötelezettség hiánya, illetve a biztosítás szüneteltetése esetén maga a táppénzre való jogosultság hiányzik. Ezekben az esetekben ugyanis a biztosítottnak nincs olyan munkája, amelyet ne tudna ellátni, hiszen ha nem lenne beteg, akkor sem dolgozna. Ezen problémakör tehát nem folyósítási korlátként, hanem jogosultsági kérdésként kezelendő, amely a – jogi értelemben vett – keresőképtelenség fennállását zárja ki. A kereset törvényi fogalmából kifolyólag keresőképtelenségről csak abban az esetben lehet szó, ha annak időszaka alatt a biztosított személyesen munkát végez.

[14] Az alperes szerint az Ebtv. 47. § (1) bekezdése értelmében főszabályként ugyan minden naptári napra jár a táppénz, azonban ettől eltérő szabályozást tartalmaz az Ebtv. 47. § (2) bekezdés a) pontja, amely kimondja, hogy nem jár táppénz a betegszabadság lejártát követő szabadnapra, heti pihenőnapra és munkaszüneti napra, ha az ezen napokat követő első munkanapon a keresőképtelenség már nem áll fenn. A tájékoztatóban szerepeltetett példa szerint, amennyiben az igazolt keresőképtelenség heti pihenőnapon indul, úgy a táppénzellátásra való jogosultság kizárólag a heti pihenőnapot követő munkanaptól állapítható meg, ami jelen esetben 2024. november 7. napja. Figyelemmel arra, hogy a felperesnek 2024. november 6-án munkavégzési kötelezettsége nem volt, a 2024. november 6-án indult keresőképtelensége esetén az erre a napjára igazolt pihenőnapra táppénzellátásra nem jogosult.

[15] Az alperes kitért arra is, hogy az Alaptörvény 28. cikke azt a kötelezettséget rója a bíróságokra, hogy a jogszabályokat azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezzék. Ez egy olyan komplex indokolást igényel, amely a nyelvtani mellett a teleologikus és a rendszertani értelmezés szempontjait is felismeri, értékeli és egymásra tekintettel ütközteti. A jogértelmezés ezen komplex folyamatában az irányadó jogi normákat a rendszertani értelmezés keretében nemcsak egymásra tekintettel, hanem a jogalkotó céljára és az Alaptörvényre figyelemmel is értékelni kell, amely követelményt a bíróság figyelmen kívül hagyta.

[16] Felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[17] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

[18] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alapján fogadta be, mert az alperes megjelölt két egymással ellentétes elsőfokú ítéletet, amely a Kúria részéről a joggyakorlat egységesítését kívánja.

[19] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között azt vizsgálta, hogy a jogerős ítélet sérti-e az Ebtv. 44. § a) pontját, 46. § (1) bekezdését, 47. § (1)-(2) bekezdését, és a bíróság által adott jogértelmezés az Alaptörvény 28. cikkével összhangban áll-e.

[20] A perbeli esetben nem volt vitatott, hogy az egyenlőtlen munkaidő-beosztásban foglalkoztatott felperest az orvos 2024. november 6-tól november 11-ig keresőképtelenné nyilvánította, és a 2024 novemberi munkaidő beosztása szerint a keresőképtelenség első napja (2024. november 6-a, szerda) pihenőnapnak minősült, ezért e napon a felperesnek munkavégzési kötelezettsége nem volt. Tekintettel arra, hogy a kifizetőhely a felperes táppénz iránti kérelmét csak erre az egy napra nézve utasította el, a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy 2024. november 6. napjára megillette-e a felperest a táppénzellátás.

[21] Az Ebtv. 43. § (1) bekezdése értelmében táppénzre jogosult az, aki a biztosítás fennállása alatt keresőképtelenné válik és a Tbj.-ben meghatározott mértékű társadalombiztosítási járulék fizetésére kötelezett.

[22] Az Ebtv. 44. § a) pontja kimondja, hogy keresőképtelen, aki betegsége miatt munkáját nem tudja ellátni.

[23] Az Ebtv. 46. § (1) bekezdésének jelen perben releváns szabálya szerint táppénz a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt, a keresőképtelenség tartamára jár [...].

[24] Az Ebtv. 47. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a táppénz – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is.

[25] Az Ebtv. 47. § (2) bekezdése szerint nem jár táppénz

a) a betegszabadság lejártát követő szabadnapra, heti pihenőnapra és munkaszüneti napra, ha az ezen napokat követő első munkanapon a keresőképtelenség már nem áll fenn,

b) a táppénzre való jogosultság első napjának azon részére, amely alatt a biztosított keresőtevékenységet folytatott,

c) a gyermekgondozást segítő ellátás folyósításának az idejére, ide nem értve a segély mellett végzett munka alapján járó táppénzt,

d) a letartóztatás és a szabadságvesztés tartamára,

e) a saját jogú nyugdíj folyósításának időtartamára,

f) a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a táncművészeti életjáradék és az átmeneti bányászjáradék folyósításának az idejére, ide nem értve a korhatár előtti ellátás, a szolgálati járandóság, a táncművészeti életjáradék, illetve az átmeneti bányászjáradék mellett végzett munka alapján járó táppénzt.

[26] A perbeli esetben az Ebtv. fentebb idézett 44. § a) pontját, 46. § (1) bekezdését, 47. § (1)-(2) bekezdését kellett értelmezni. Az Ebtv.vhr. 40. § (1) bekezdése értelmében a társadalombiztosítási kifizetőhellyel rendelkező foglalkoztató a táppénz megállapításánál, kifizetésénél (folyósításánál), elszámolásánál, valamint az üzemi balesettel kapcsolatos kérelem elbírálásánál, továbbá az ezzel kapcsolatos nyomtatványok és nyilvántartások

vezetésénél a Központ által kiadott tájékoztató szerint köteles eljárni; és a tájékoztatóban foglaltak betartását a kormányhivatal, illetve a kormányhivatalok mint kifizetőhelyek és a Tbj. 2. melléklet 6–8. pontja szerinti szervek kifizetőhelyei tekintetében a Központ ellenőrzi. Ez a szabályozás azonban nem jelenti azt, hogy a tájékoztató alapján meghozott határozat az Ebtv. fenti rendelkezéseitől eltérhet. Amint arra az Alkotmánybíróság – a jelen ügyben irányadó rendelkezésekkel csaknem azonos szabályozást alapul véve – az Ebtv. vhr. 40. § (1) és (2) bekezdése alkotmányellenessége vizsgálatáról meghozott a 613/B/2005. AB határozatában rámutatott, az Ebtv.vhr. 40. § (1) bekezdése a társadalombiztosítási feladatokat ellátó szervekre, illetve foglalkoztatókra ró kötelezettséget: az Ebtv.-ben és az Ebtv.vhr.-ben szabályozott egyes pénzbeli ellátások megállapításánál, kifizetésénél (folyósításánál), elszámolásánál, az ezzel kapcsolatos nyomtatványok és nyilvántartások vezetésére vonatkozóan írja elő a tájékoztatóban foglaltak betartását, az Ebtv.vhr. 40. § (2) bekezdése pedig a tájékoztatóban foglaltak betartásának ellenőrzésével kapcsolatos előírásokat fogalmaz meg, azonban egyik rendelkezés sem tartalmaz felhatalmazást a felsorolt ellátásokra való jogosultság feltételeinek szabályozására. Erre figyelemmel megállapítható, hogy a tájékoztatóban felhozott példák és szabályok alkalmazása a felperes táppénzigényéről döntő kifizetőhely számára kötelező volt ugyan, ugyanakkor kizárólag azok alapján nem lehetett a felperes táppénzre jogosultságáról dönteni, és nem lehetett azok alapján az Ebtv.-ben rögzített jogosultsági feltételektől eltérni. Ennélfogva a Kúria az alperes által részletezett példákhoz az ügy megítélése szempontjából nem tulajdonított jelentőséget, azok helyességét a jogerős ítéleti döntés jogszerűségének vizsgálata során nem tartotta szükségesnek értelmezni.

[27] Jelen esetben a táppénzjogosultság feltételeinek 2024. november 6. napján való fennállását kellett vizsgálni. Megállapítható volt, hogy ezen a napon a felperes a betegsége miatt a munkáját nem tudta ellátni [Ebtv. 44. § a) pont], ezért őt az arra jogosult orvos keresőképtelenné nyilvánította [Ebtv. 45. § (2) bekezdés]. A felperes a keresőképtelenség bekövetkeztekor, valamint a keresőképtelenség alatt is biztosított, valamint társadalombiztosítási járulék fizetésére kötelezett volt [Ebtv. 43. § (1) bekezdés]. Az Ebtv. egyértelműen fogalmaz, amikor kimondja, hogy táppénz a biztosítási jogviszony fennállásának időtartama alatt, a keresőképtelenség tartamára jár [Ebtv. 46. § (1) bekezdés], továbbá, hogy a táppénz – az Ebtv. 47. § (2) bekezdésben foglaltak kivételével – minden naptári napra jár, ideértve a szabadnapot, a heti pihenőnapot és a munkaszüneti napot is [Ebtv. 47. § (1) bekezdés]. A fenti jogszabályi rendelkezések kőgenssek, ezért a jogosultsági feltételek fennállása esetén a biztosított jogosult a táppénzellátásra, a biztosítottat a kivételszabályok alkalmazására alapot adó tényállás hiányában megilleti a táppénzellátás.

[28] A táppénz a jövedelempótló ellátások közé tartozik, a törvényhozó azonban ezen pénzbeli ellátás tekintetében a jogosultságot nem attól teszi függővé, hogy a biztosított a keresőképtelensége alatt jogosult-e jövedelemre, hiszen az Ebtv. 47. § (1) bekezdése értelmében a táppénz minden naptári napra jár a keresőképtelen biztosítottnak, függetlenül attól, hogy szabadnapja, heti pihenőnapja van-e, vagy a keresőképtelen időszak munkaszüneti napra esik-e. A fenti szabályozás nem tesz különbséget a tekintetben, hogy a keresőképtelenség napján fennáll-e munkavégzési kötelezettség, vagy sem, és a tekintetben sem, hogy a keresőképtelenség napján jár-e egyébként jövedelem a biztosítottnak. A Kúria kiemeli, hogy az Ebtv. 47. § (2) bekezdésében meghatározott kivételszabályok – ahogyan a tájékoztató fogalmazott: „nem jár szabályok” – között 2023. június 30. napjáig szerepelt az az eset, amely szerint nem jár táppénz – egyebek mellett – a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amely alatt munkavégzési kötelezettség hiányában keresetveszteség nincs. Ezt az esetköröket azonban a jogalkotó 2023. július 1. napjától nem tüntette fel a 47. § (2) bekezdésében. A fentebb kifejtettekből a felperes keresőképtelenségének bekövetkeztekor hatályos jogi szabályozás [Ebtv. 43. § (1) bekezdés, 44. § a) pont, 45. § (2) bekezdés, 46. § (1) bekezdés, 47. § (1)-(2) bekezdés] alapján az következik, hogy a jogalkotó szándéka szerint

táppénz – az egyéb jogosultsági feltételek megléte esetén – a keresőképtelenség minden egyes napjára, így az egyébként keresetvesztéséget nem okozó napokra is jár.

[29] A Kúria figyelembe vette az alperes hivatkozását az Ebtv. 47. § (2) bekezdés a) pontját módosító, az egyes törvények bürokráciacsökkentéssel és jogharmonizációval összefüggő módosításáról szóló 2022. évi LXXV. törvény (a továbbiakban: Módtv.) végső előterjesztői indoklására is, amely szerint e kizáró feltétel hatályon kívül helyezése azért volt szükséges, „mert a munkavégzési kötelezettség hiánya esetén maga a táppénzre való jogosultság hiányzik. Ezekben az esetekben ugyanis a biztosítottnak nincs olyan munkája, amelyet ne tudna ellátni, hiszen, ha nem lenne beteg, akkor sem dolgozna. Ezen problémakör tehát nem folyósítási korlátként, hanem jogosultsági kérdésként kezelendő, amely a – jogi értelemben vett – keresőképtelenség fennállását zárja ki. A kereset törvényi fogalmából kifolyólag arról csak abban az esetben lehet szó, ha a keresőképtelenség időszaka alatt a biztosított személyesen munkát végez. A keresetvesztés vizsgálatá máig problémákat okoz a jogalkalmazási gyakorlatban, sok esetben ezen vizsgálatra nem a kereset-fogalom figyelembevételével kerül sor. A keresőtevékenység végzése esetén maga a keresőképtelenség kérdőjeleződik meg, ezért ebben az esetben helyesebb jogosultsági feltételről, mintsem folyósítási korlátról beszélni.” Ezt az indokolást vette át a Központ által kiadott tájékoztató is, és ezen indok vezette a kifizetőhelyet is arra a döntésre, hogy 2024. november 6-ára, amikor a felperes a munkaidő-beosztása szerinti heti pihenőnapját töltötte, nem állapított meg részére táppénzt.

[30] Ugyanakkor a Kúria megállapította, hogy az indoklás az Ebtv. 2023. július 1-jétől módosított rendelkezéseivel nem áll összhangban, az az abban lefektetett kógens szabályozással ellentétes. A Kúria rögzíti, hogy a keresőképtelenség orvosi fogalom, amelyet az Ebtv. 44. § a) pontja definál. A keresőképtelenség „jogi” és orvosi fogalmának szétválasztása, és a „jogi keresőképtelenség” munkavégzési kötelezettség fennállásához kötése, valamint táppénzre jogosultsági feltételként történő figyelembevétele az Ebtv. táppénzre vonatkozó szabályaiból nem vezethető le. Ekként az alperesnek a Módtv. végső előterjesztői indoklására alapított azon védekezése, amely szerint a munkavégzési kötelezettség hiánya nem folyósítási korlátként, hanem jogosultsági kérdésként kezelendő, amely a jogi értelemben vett keresőképtelenség fennállását zárja ki, az Ebtv. táppénz-szabályozásának céljával – amely szerint az ellátás keresetpótló juttatás – ellentétes értelmezésen alapul. Nem változtat ezen az sem, ha a kereset törvényi fogalmát is figyelembe vesszük. Az Ebtv. 5/C. § (1) bekezdése szerint e törvény alkalmazásában kereset a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény (a továbbiakban: Tbj.) 6. §-ában meghatározott jogviszonyban személyes munkavégzésért járó társadalombiztosítási járulékalapot képező jövedelem. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a jogalkotó az ellátásra jogosultságot a munkavégzési kötelezettség fennállásához kötötte volna.

[31] Keresőképtelenség esetére a jogalkotó kógens szabályok mentén fektette le a táppénzellátás szabályrendszerét, felsorolva a jogosultságot kizáró kivételes eseteket. Amennyiben a jogalkotó a keresőképtelensége ellenére nem kívánt volna a biztosítottnak táppénzellátást nyújtani, azt a jogosultságot kizáró normák között kellett volna – az arra vonatkozó törvényi tényállás pontos lefektetésével – szerepeltetnie. Ilyen kizáró rendelkezés hiányában a bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperest az Ebtv. kógens rendelkezései alapján 2024. november 6. napjára is megillette a táppénz, ezért erre tekintettel helytállóan rendelkezett a kifizetőhely ezzel ellentétes határozatának megsemmisítéséről és a kifizetőhely új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasításáról.

[32] A bíróság nem sértette meg Magyarország Alaptörvényének 28. cikkét, amely szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az

Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulát, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Az Ebtv. táppénzre vonatkozó szabályozásának – amint fentebb a Kúria már kifejtette – alapvető céljaként az határozható meg, hogy a jogosultsági feltételek megléte esetén táppénz a keresőképtelenség minden egyes napjára, így a munkavégzési kötelezettséggel nem járó, és keresetvesztést nem okozó napokra is járjon, azzal, hogy a jogalkotó a főszabály alóli kivételeket pontosan felsorolja. Ezzel a céllal viszont ellentétben áll az az előterjesztői indokolás, amely törvényi szabályozás hiányában jogosultsági feltételként tekint a biztosított munkavégzési kötelezettségének fennálltára.

[33] A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) IV. fejezet 6. pontja foglalkozik a jogszabályok céljának meghatározása és az indokolási kötelezettség körében azzal, hogy a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik; a jogszabály értelmezésekor figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás jogszabályszóveggel ellentétes részét [Jat. 18. § (7)-(8) bekezdése]. Ezt megerősítve az Alkotmánybíróság a 3166/2019. (VII. 10.) AB határozat [42] bekezdésében kimondta, hogy ilyen esetben a bíróságnak nem az egyébként kötelező erővel nem rendelkező indokolásból, hanem a törvény szövegéből és összefüggéseiből kell kiindulnia.

[34] Az alperes a joggyakorlat egysége megbomlásának veszélyét látta a Győri Törvényszék 6.K.700.422/2023/11. sorszámú döntése és a felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet eltérő következtetései miatt. A Kúria a két eset között az ügyszakosságot nem tudta megállapítani, mert bár mindkét tényállás alapján az volt az eldöntendő kérdés, hogy jár-e táppénz a keresőképtelenség első napjára, ha azon a napon a jogosultnak nincs munkavégzési kötelezettsége, a jogszabályi környezet lényegesen eltérő volt. A Győri Törvényszék döntése az Ebtv. 2023. július 1. napja előtti táppénzszabályai alapján született, amikor az Ebtv. 47. § (2) bekezdésében a kivételszabályok között szerepelt az az eset, amely szerint nem jár táppénz a keresőképtelenségnek arra az időtartamára, amely alatt munkavégzési kötelezettség hiányában keresetvesztés nincs, míg jelen esetben ez a szabály – annak hatályaon kívül helyezése miatt – már nem volt alkalmazható.

[35] A bíróságnak a kifizetőhely határozatát megsemmisítő döntése nem áll ellentétben az Ebtv. rendelkezéseivel, és jogértelmezése nem ütközik az Alaptörvénybe sem, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma

[36] *I. Keresőképtelenség esetére a jogalkotó kógens szabályok mentén fektette le a táppénzellátás szabályrendszerét, felsorolva a jogosultságot kizáró eseteket [Ebtv. 43. § (1) bekezdés, 44. § a) pont, 45. § (2) bekezdés, 46. § (1) bekezdés, 47. § (1)-(2) bekezdés]. E szabályokból a keresőképtelenség „jogi” és orvosi fogalmának szétválasztása, és a „jogi keresőképtelenség” munkavégzési kötelezettség fennállásához való kötése nem vezethető le.*

II. A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik; a jogszabály értelmezésekor figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás jogszabályszóveggel ellentétes részét [Jat. 18. § (7)-(8) bekezdés]. Ilyen esetben a bíróságnak

nem az egyébként kötelező erővel nem rendelkező indokolásból, hanem a törvény szövegéből és összefüggéseiből kell kiindulnia.

Záró rész

[37] A felülvizsgálati eljárás az Ebtv. 75/A. §-a alapján illeték- és költségmentes, erre tekintettel a Kúriának illetékről rendelkeznie nem kellett.

[38] A pernyertes felperes a felülvizsgálati eljárásban költséget nem számított fel, erre figyelemmel a Kúriának a felülvizsgálati eljárási költség körében sem kellett döntést hoznia.

[39] Az ítélet elleni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[40] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése által alkalmazni rendelt Kp. 99. § (3) bekezdése folytán irányadó Kp. 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2025. november 5.

Dr. Farkas Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Bérces Nóra s.k. előadó bíró, Dr. Kovács András s.k. bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s.k. bíró, Dr. Varga Eszter s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő